

Otsus

Tallinn

30.12.2009 nr 5.1-5/09-0052

Metrex Mõõtekeskus OÜ 03.12.2008 taotluse alusel AS Metrosert tegevuse suhtes alustatud haldusmenetluse lõpetamine

1. Haldusmenetluse algatamine

Metrex Mõõtekeskus OÜ (edaspidi Metrex) esitas 03.12.2008 Konkurentsiametile taotluse haldusmenetluse algatamiseks AS Metrosert (edaspidi Metrosert) kui taatlusteenuste turul võimaliku turgu valitseva ettevõtja tegevuse suhtes. Taotluses väidetakse, et Metrosert esitab alla omahinna sooduspakkumisi kaalude ja vedelkütuste tankurite taatlemist kasutavatele ettevõtjatele ning taotluse esitaja peab võimalikuks, et selline tegevus on võimalik ainult kalibreerimise ja sertifitseerimise valdkondade arvelt ristsubsideerimisega. Taotleja palub Konkurentsiametil esitatud kahtlusi kontrollida ja anda Metrosert tegevusele kirjalik hinnang.

2. Haldusmenetluse sisu

Haldusmenetluse eesmärgiks oli kontrollida AS Metrosert tegevus vastavust konkurentsiseaduse (*edaspidi KonkS*) § 16 p-le 1.

3. Menetlusosalised

AS Metrosert äriregistri kood 10397748, Aru 10, 10317 Tallinn

OÜ Metrex Mõõtekeskus äriregistri kood 100588930, Riia mnt 269, 80023 Pärnu.

4. Faktilised asjaolud

4.1 Metrex Mõõtekeskus OÜ taotluses esitatud asjaolud

Metrex poolt Konkurentsiametile 03.12.2008 esitatud taotluses väidetakse, et mitmed akrediteeritud laborid on oma tegevuse lõpetanud, kuna Metrosert surub konkureerivaid ettevõtjaid turult välja mitmesuguste võtetega. Ühe konkurentsi kahjustava tegevusena toob taotleja välja Metroserdi poolt kaalude ja vedelkütuse tankurite taatlemisteenuse osutamisel 2 – 3 korda madalama taatlushinna pakkumise võrreldes nende endi avaliku hinnakirjaga internetis.

Taotleja märgib, et Metrosert tegi Metrexi juhatajale 2007. a. alguses ettepaneku asuda tööle Metroserti ja Metrexi tegevus lõpetada. Metrex keeldus sellisest ettepanekust.

Taotluses on märgitud, et Metroserdile ei ole Eesti Vabariik (100%-lise aktsiate omanikuna) seadnud eesmärgiks kasumi teenimist, mis annab vabad käed palkade ja preemiate maksmiseks. Samuti avaldab taotleja kahtlust, et Metroserdil on võimalik võtta kalibreerimise ja sertifitseerimise valdkondade tulust vahendeid taatlemisteenuse ebareaalselt madala hinna tõttu selles valdkonnas tekkiva kahjumi katmiseks.

Metrex palub Konkurentsiametil kontrollida esitatud kahtlusi tegelikkuses ja nõuda kontrollimiseks Metroserdilt välja 2007. ja 2008. aastate kohta taatluslepingute pakkumiste koopiad. Samuti soovib taotleja saada Konkurentsiameti hinnangut selle kohta, kui suuri soodustusi võiks teenuse osutaja, võrreldes avaliku hinnakirjaga, klientidele vastu tulles anda, et jääda eetilistesse piiridesse. Arvestades asjaolu, et taatlemisega tegelevad ettevõtjad vastavad ühesugustele akrediteerimisnõuetele, on Metrex arvamusel, et kõnealuses valdkonnas võiks kehtida ühtsed riiklikud hinnad.

4.2 Taatlusteenus ja akrediteerimine

Metrexi taotluses on peetud silmas kütusetankurite ja kaalude taatlemisteenust.

Taatlemine on hinnangu andmine, kas mõõtevahendi mõõtehälve mahub seadusega lubatud piiridesse.

Taadeldavad on mitmesugused mõõturid: kaalud, kütusetankurid, mõõtemahutid, vee- ja soojustearvestid, mõõtetrafod, mõõdulindid, taksomeetrid, kiirusmõõturid, ratta- ja teljekoormuskaalud, tihedusmõõturid, vererõhumõõturid jne.

Vastavalt mõõteseadusele on mõõtevahendite taatlusteenuse osutamise eelduseks Eesti Akrediteerimiskeskuse (EAK) poolt väljastatav akrediteerimistunnistus.

4.3 Taatlemisteenust osutavad ettevõtjad

EAK on Eestis aastatel 2004-2007 akrediteerinud kalibreerimislaborina 17 laborit. Neist mitmed (nt Metrex Mõõtekeskuse OÜ, Kaalukoda A.A. OÜ, Enko Katse- ja Kalibreerimislabor AS, Tanklahoolduse OÜ) on akrediteeritud mahu- ja massimõõtevahendite kalibreerijatena.

EAK esitas 27.03.2009 Konkurentsiameti taotlusel ettevõtjate kohta peetavad taatlemisaranded 2006-2008. aastate kohta. Nende põhjal tegutsesid 2006-2008 taatlemislaboritena 13-16 ettevõtjat. Aruannetest nähtub, et kõikvõimalike mõõturiite ja arvestite taatlemine Eestis on kolme aasta jooksul vähenenud 31%. Mõõteseadusest tingituna kadusid taatluskohustused kaaluvihtidele ja tariifilülituskelladele. Mõõteseaduse §49 jõustumine viis kasutusest välja suure hulga nõukogudeaegseid mõõtevahendeid, mis asendati uutega ja viimaste puhul oli tegemist ainult esmataatlusega.

Taatluslaborid tegutsevad mõõtevahendite taatlemisel üsna erinevates valdkondades. Taotluse esitajaga samasuguseid mõõtevahendeid on taadelnud mitmed laborid. Kaalude ja tankurite taatlemisel on EAK aruande põhjal 2008.a Metrexi konkurentideks veel neli ettevõtjat.

Ettevõtjate turuosad

Tabel 1

	Metrosert	Metrex	Kaalukoda	Silmet (kaalud) ja Tanklahooldus (tankurid)
Kaalud	(...)	(...)	(...)	(...)
Tankurid	(...)	(...)		(...)
Turuosa:				
kaalud	(...) %	(...) %	(...) %	(...)
tankurid	(...) %	(...) %	-	(...)%

Metroserdi turuosa kaalude taatlemisel oli 2008 majandusaastal (...)% . Arvestatav on ka Metrexi turuosa, mis moodustas (...)% . Seevastu tankurite taatlemisel on Metrex vaieldamatult turuliider (...)% , sealjuures Metroserdi turuosa (...)% jääb tunduvalt alla (...)% .

Taatlemise nomenklatuuris kattuvad Metrexil ja Metroserdil veel elektriarvestite taatlemine ja mahutite taatlemine. Elektriarvestite taatlemisel omab Metrosert (...)% ja Metrex (...)% turuosa. Mahutite taatlemisel omab Metrosert (...)% ja Metrex (...)% turuosa.

EAK aruannete andmetel on Metroserdi turuosa tankurite taatlemisel on 2008. aastal võrreldes 2006. aastaga langenud 14% ja Metrexi turuosa on kasvanud 9%. Mitteamatkaalude taatlemisel on Metroserdi turuosa kasvanud 2008.aastal võrreldes 2006.aastaga 7% ja Metrexi turuosa on kasvanud 4%.

4.4 Metroserdi tegevusalad

Metrosert täidab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga sõlmitud pikaajalise lepingu alusel Eestis metroloogia keskasutuse funktsioone.

Metroloogia keskasutusena korraldab Metrosert riigietalonide perioodilist kalibreerimist, võrdluspõhiseid rahvusvaheliste või teiste riikide etalonidega võrdlemiseks, esindab Eestit rahvusvahelistes metroloogiaorganisatsioonides, koordineerib riigietaloni laborite taatlus ja arendustegevust, korraldab sellealaseid koolitusi ja osaleb metroloogia valdkonnas eestikeelse terminoloogia korrastamises.

EAK on akrediteerinud Metroserdi kui mõõtevahendite kalibreerimislabori, inspekteerimisasutuse taatluse valdkonnas, sertifitseerimisasutuse ja väärismetallide katselabori.

EAK andmetel on Metrosert akrediteerimisala mahumõõdnõude, tankurite ja arvestite, otsmõõtude, kriips- ja pikkusmõõtude, takistustermomeetrite, ala- ja ülerõhu mõõtevahendite, termomeetrite, soojusenergiamõõturite, külma- ja kuumaveearvestite kalibreerimine. Mitteamatsete kaalude ja automaatsete raudteekaalude katsetamine.

4.5 AS Metrosert selgitused ja seisukohad

18.03.2009 esitas Konkurentsiamet Metroserdile taatluse teabe saamiseks, milles nõuti teavet ettevõtja turupositsiooni ja majandustegevuse kohta põhitegevusvaldkondades ja turgu valitseva positsiooni saavutamiseks võimalike kasutatavate meetmete kohta. Samuti nõuti

kinnitatud koopiaid taatlustegevuse aruannetest 2006-2008 .aastatel, eeltoodud ajavahemikul sõlmitud taatlustööde lepingutest ja kehtinud hinnakirjadest, 2008.aastal tellijatele tehtud hinnapakumistest ja omahinna arvestustest.

03.04.2009 esitas Metrosert nõutud dokumentidest koopiaid ja andis omapoolsed selgitused.

4.5.1 Metroserdi turupositsioon

Metrosert hoiab ja haldab riigiga halduslepingu alusel riigi mõõteetalone. Metroserdi ainuaktsionär on Eesti Vabariik.

Metroserdi põhitegevuse valdkondadeks on metroloogia- ja sertifitseerimisteenused. Teenuste osas kehtib Eestis, nagu Euroopa Liiduski, teenuste vaba liikumise põhimõte. Seega on Eestis metroloogia- ja sertifitseerimisteenuste turul konkurents üha rahvusvahelisem ja tihedam.

Eestis pakuvad metroloogiateenuseid mitmed kodu- ja välismaised ettevõtjad, kellest Metrosert peab peamiseks konkurentideks järgmisi ettevõtjaid: Tepso OÜ, Metrex Mõõtekeskus OÜ, Kaalukoda A.A OÜ, EstDoma OÜ, ELME TKS OÜ, Inspecta OY, Agilent Technologies Finland OY ja Rhode & Schwarz Denmark Eesti Filiaal.

Nimetatud ettevõtjatest on mitmed suurte rahvusvaheliste ettevõtjate tütarettevõtjad kes on spetsialiseerunud kindlale turusegmendile metroloogiateenuste osutamisel, nagu ehitusmaterjalide tööstus, elektroonikatööstus.

Sertifitseerimisteenuse osas omab Eesti Kvaliteediühingu andmetel suurimat turuosa Bureau Veritas Eesti OÜ (...)% , talle järgnevad Det Norske Veritas Eesti OÜ (...)% , Loyds Register EMEA Eesti filiaal (...)% ja Metrosert (...)% .

4.5.2 Taatlusteenused

Vaieldamatult on Metroserdil juhtpositsioon nende taatlusteenuste osutamisel, mille turumaht on väike, näiteks pikkusmõõtevahendite, liiklusjärelvalvega seotud mõõtevahendite, digitaalsete termomeetrite ja vererõhumõõturite taatlemisel.

Metrosert ei ole ainsaks taatlusteenuse osutajaks vee- ja soojusarvestite, mitteautomaat- ja automaatkaalude, taksomeetrite, kütusetankurite ja statsionaarsete kütusemahutite taatlusel.

Põhilised taatluskohustuse alla käivad ja kliendi juures taadeldavad mõõtevahendid on kaalud ja kütusetankurid.

Metroserdi taatlusteenuste kogumahud aastatel 2006-2008 olid:

2006 – 6226 tuhat krooni;

2007 – 6246 tuhat krooni, kasv eelmise aastaga võrreldes 0,3%

2008 – 6749 tuhat krooni, kasv eelmise aastaga võrreldes 8,1% .

Mitteautomaatkaalude ja kütusetankurite taatlemise osakaal kogu Metroserdi taatlusteenuste mahust perioodil 2006-2008 oli:

	Mitteautomaatkaalud (%)	Kütusetankurid (%)
2006.a	(...)	(...)
2007.a	(...)	(...)
2008.a	(...)	(...)

Aastatel 2006-2008 sõlmiti mitteautomaatkaalude ja kütusetankurite taatlemisel lepinguid:

	Mitteautomaatkaalud	Kütusetankurid
2006.a	(...)	(..)
2007.a	(...)	(..)
2008.a	(...)	(..)

4.5.3 Metroserdi hinnakujunduse põhimõtted

Metroserdi metroloogiateenuste hinnakiri on pidevalt uuenev dokument, sest ka teenuste osutamiseks kasutatavad seadmed ja meetodika on pidevas muutumises. Mõõtevahendi kalibreerimise/taatlemise hinnakirjas sisalduv hind arvutatakse ühele mõõtevahendile tehtavate kulutuste põhjal, sisaldades sealjuures kogu spetsialisti väljasõidu kulu labori tööpiirkonnas. Ühekordselt ja ühe mõõtevahendi kontrollimist telliv klient tasub teenustasu vastavalt hinnakirjale

Lepingulised kliendid esitavad kontrollimiseks reeglina korraga hulgaliselt mõõtevahendeid. Mõõtevahendite partii kontrollimisel võib Metroserdi poolne teenuse osutamise kulu ühele ühikule olla kordades väiksem hinnakirjas ühele mõõtevahendile arvestatud hinnast.

Omahinna arvestus II kl <15 kg kaalude taatlemisel näitab, et ühe kaalu taatlemisel on täisomahind (...) krooni (...) senti (hinnakirjas hind 340.00). Samal ajal tellija juures 25 sama klassi kaalu taatlemise täisomahind on (...) krooni ja (...) senti, mis teeb ühe kaalu taatlemise omahinnaks (...) krooni ja (...) senti. Omahinna arvestuses on arvestatud taatlemise ajakulu ühele tükile, samuti on ühele tükile arvestatud ka kõik teised tegevuseks vajalikud kulukirjed s. h admin-, juhtimis- ja üldkulud.

Arvestades eeltoodud omahindadega, on Metroserd teinud kasumit andva hinnasoodustusega pakkumisi, mille kohta esitati Konkurentsiametile koopiad pakkumiste dokumentidest.

4.5.4 Ülevaade Metroserdi poolt taatlusteenuse osutamisel tehtud hinnapakkumistest vahemikus 2006 - 2008 aastatel

Konkurentsiamet analüüsis Metroserdi poolt esitatud lepinguid ja nende soodushinda sisaldavaid lisasid.

Sõltuvalt tellija poolt taatlemiseks antud kaalude ja tankurite arvust on Metroserd Konkurentsiametile esitatud pakkumiste koopiade kohaselt andnud tellijale allahindlust üldjuhul 10% - 55 %. Näiteks pakutud odavaimatest soodushindadest on (...) AS-le tähtajatu lepinguga taadeldud kaale (III klass kuni 30 kg) hinnaga (...) krooni tükk.

Menetluse käigus vaadeldi hinnapakumisi, kus Metroserd oli teenuse ostjale andnud enam kui (...)%-lisi allahindlusi. Suure hinnasoodustuse saajateks osutusid aastatel 2006-2008 Metroserdi lepingulised kliendid: (...). Tegemist on ettevõtjatega, kes oma majandustegevuse tõttu (kaubandus, kaalude hulgimüük jne) tegelevad suure hulga kaaludega ja annavad seega taatlemiseks neid samuti suuremal hulgal korraga kas tellija juures kohapeal või transportides kaalud täitja juurde. Kui kaalud transportitakse täitja juurde on see üheks põhjuseks allahindlusele, sest Metroserdil endal puuduvad siis transportikulud ja töötaja kohalesõiduks ei kulu aega. Allahindluse suurused sõltuvad alati taatlemiseks ja kalibreerimiseks antud kaalude arvust ja taatlemiskohast. Pakkumistes püsiklientidele ja pakkumistes esmakordselt taatlusteenust ostvatele klientidele ei esine Konkurentsiametile esitatud lepingute ja sooduspakkumiste kohaselt kunagi ühikuhinnast kordades väiksemaid sooduspakumisi.

Vaadeldes põhjalikumalt näiteks Metroserdi püsikliendile (...) antud soodustusi aastatel 2006-2008 selgub, et soodustus teenuse osutamise eest sõltub samuti taatlemiseks antud kaalude arvust.

Konkurentsiametile esitatud kalkulatsioonide kohaselt sisaldavad soodushinnad mõistlikku kasumit hinnakirja järgsetes hindades sisalduva kasumiga samas suurusjärgus (4-10%).

4.5.5 Metroserdi majandusaastate aruannetest

Metroserdile on nõukogu poolt kinnitatud eelarved, mille kohaselt oli ettevõtja 2007. aasta kasumiülesanne 46 000 krooni ja 2008. aasta kasumiülesanne 11 500 krooni. Kasumiülesanded täideti ja 2007. aasta puhaskasum moodustas majandusaasta aruande põhjal 79 000 krooni ning 2008.aasta puhaskasum 566 000 krooni. Metroserdi jaotamata kasum on 11,95 mln krooni.

Metroserdi 2008. aasta võrreldav tulude kasv ilma Eesti Proovikojata oli 18 % ja ärikulud kasvasid 15,7 %. Kogu tuludest moodustas teenuste müük 69 %. Kulude kasvust moodustas olulise osa töötasude kasv, mistõttu tööjõukulud suurenesid 24,7 %.

Metroserdi peamised finantssuhtarvud:

	<u>2007</u>	<u>2008</u>
Omakapitali rentaablus (ROE) %	2,25	3,62
Aktiva tulusus (ROA) %	0,50	2,1
Ettevõtte tulusus	0,63	2,1

Majandusaasta aruannetest nähtub, et ettevõtja on 2008. aastal oma majandustegevusega eelmise majandusaastaga võrreldes suurendanud tulukust ja puhaskasumit.

4.5.6 Metroserdi 2008.aasta segmendiaruandlus

Vastavalt Konkurentsiameti teabe nõudele esitas Metrosert 2008. aasta kohta kulude ja tulude arvestuse divisjonide kaupa.

Metroserdi realisatsiooni kulud ja tulud 2008.a (kroonides)

Tabel 2

Realisat-	Metroloogiadivisioon	Sertifitse	Etalonidi-divisjon	Proovikoda
-----------	----------------------	------------	--------------------	------------

siooni artikkel		s.h kaalude taatlemine ja kalibreerimine	ri-mise divisjon		s.h riigieta lon		s.h nime mär-gis
Äritulud	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Ärikulud	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Finantstulud ja -kulud	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Puhaskasum	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)

Metroserdi metroloogiadivisjon, mis tegeleb mõõteriistade kalibreerimise ja taatlemisega, töötas 2008. aastal enam kui 666 tuhande kroonise kasumiga. Sealhulgas kaalude taatlemisest ja kalibreerimisest, mille osas võib Metrosert olla turgu valitsev ettevõtja, saadi kasumit (...) tuhat krooni.

4.5.7 Metroserdi ettepanek Metrexi töötajatele Metroserti tööle asuda.

Vastuseks Metrexi avalduses sisaldunud väitele et Metrosert tegi Metrexi juhatajale 2007. a. alguses ettepaneku asuda tööle Metroserti ja Metrexi tegevus lõpetada, teatas Metrosert, et sellele eelnes Metrexi enda ettepanek Metroserdile Metrex ära osta. Kuna Metroserdi hinnangul olid Metrexi varad väheväärtuslikud, tehti ettevõtja ostmise asemel Metrexi juhatajale ettepanek Metroserti tööle asuda.

5. Õiguslik hinnang

5.1 Kaubaturu piiritlemine ja Metroserdi seisund kaubaturul

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

KonkS § 13 lg 1 kohaselt omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesolevas menetluses on vaatluse all olnud kaalude kalibreerimise ja taatlemise kaubaturg ning tankurite kalibreerimise ja taatlemise kaubaturg. Kumbki nimetatud teenustest ei ole ostja seisukohalt vahetatav või asendatav teiste teenustega, mistõttu tegemist on eraldiseisvate kaubaturgudega KonkS § 3 lg 1 tähenduses. Kuna kalibreerimise ja taatlemise teenust osutavad ettevõtjad kogu vabariigi piires, siis on geograafiline kaubaturg piiritletav Eesti Vabariigiga.

Eesti Akrediteerimiskeskuse 2008. aasta andmete põhjal tegutses kaalude kalibreerimise ja taatlemise kaubaturul neli ettevõtjat, kellel olid nimetatud kaubaturul järgmised turuosad: Metrosert (...) %, Metrex (...) %, OÜ Kaalukoda (...) % ja AS Silmet (...) %.

Tankurite kalibreerimise ja taatlemise kaubaturul tegutses 2008. aastal kolm ettevõtjat ning nende turuosad olid järgmised: Metrex (...) %, Metrosert (...) %, Tanklahooldus OÜ (...) %.

Seega, vaadeldavatest kaubaturgudest võib Metrosert omada turgu valitsevat seisundit kaalude kalibreerimise ja taatlemise kaubaturul, kuna temale kuulub (...) % kaubaturust. Kuna alljärgnevalt ilmneb, et Metrosert ei ole kuritarvitanud turgu valitsevat seisundit ka sellise seisundi eksisteerimise korral, jätab Konkurentsiamet nimetatud küsimuse lahtiseks.

Eesti Akrediteerimiskeskuse andmete kohaselt ei oma Metrosert turgu valitsevat seisundit vedelkütuste tankurite kalibreerimis- ja taatlemisteenuse osutamisel. Metroserdi turuosa on kordades väiksem kaebuse esitanud Metrexi turuosast ja jääb tunduvalt alla 30%. Konkurentsiamet ei pea seetõttu otstarbekaks analüüsida põhjalikult Metroserdi majandustegevuse kulusid ja kulusid vedelkütuste tankurite kalibreerimis- ja taatlemisteenuse osutamisel.

5.2 Metroserdi tegevuse hindamine

KonkS § 16 p 1 kohaselt on turgu valitseval ettevõtjal keelatud otsene või kaudne ebaõiglase ostu- või müügihindade või muude äritingimuste kehtestamine.

Konkurentsiametile esitatud taotluse kohaselt on Metrosert teinud kaalude ja vedelkütuste tankurite taatlemisteenuse ostjatele hinnapakumisi, mis on 2-3 korda madalamad taatlushinnast Metroserdi veebilehel avaldatud hinnakirjas. Taotleja esitatud kahtluste kohaselt võib toimuda taatlemisteenuse kulude katmine teiste Metroserdi poolt osutatavate teenust arvelt. Taotluse esitaja palub Konkurentsiametil kontrollida esitatud kahtlusi.

Konkurentsiametile esitatud sooduspakkumiste ja kalkulatsioonide kohaselt on taatlusteenuse osutamisel soodustuse andmine teatud ulatuses normaalne ja isegi vajalik tegevus. Avalikus hinnakirjas sisaldab ühe kaalu taatlemise hind üldjuhul kliendi juurde kohalesõidu kulu ning töötaja ajakulu. Kui korraga esitatakse taatlemiseks rohkem kaale, siis jaotub kohalesõiduks vajalik transpordikulu ja töötaja kohalesõiduks vajalik ning mitmete teiste tegevuste ajakulu arvuliselt suuremale kogusele. Näiteks, Metroserdi andmetel on ühe kuni 15 kg II klassi kaalu taatlemise täisomahind (...). Konkurentsiamet peab sellist mastaabisäästust tuleneva säästu eksisteerimist Metroserdi kuludes usutavaks ja põhjendatuks. Kui Metrosert rakendaks igal taatlemisel ühe kaalu taatlemishinda, korrutades seda taadeldavate kaalude arvuga, saaks ettevõtja kaalude taatlemisel isegi kuni 70%-list kasumit.

Konkurentsiamet analüüsis menetluse käigus hinnapakumisi, kus Metrosert oli teenuse ostjale andnud enam kui (...)%-lisi allahindlusi. Suure hinnasoodustuse saajateks osutusid aastatel 2006-2008 Metroserdi lepingulised kliendid: (...). Tegemist on ettevõtjatega, kes oma majandustegevuse tõttu (kaubandus, kaalude hulgemüük jne) tegelevad suure hulga kaaludega ja annavad seega taatlemiseks neid samuti suuremal hulgal korraga kas tellija juures kohapeal või transportides kaalud täitja juurde. Kui kaalud transporditakse täitja juurde on see üheks põhjuseks allahindlusele, sest Metroserdil endal puuduvad siis transpordikulud ja töötaja kohalesõiduks ei kulu aega. Allahindluse suurus sõltuvad alati taatlemiseks ja kalibreerimiseks antud kaalude arvust ja taatlemiskohast. Pakkumistes püsiklientidele ja pakkumistes esmakordselt taatlusteenust ostvatele klientidele ei esine Konkurentsiametile esitatud lepingute ja sooduspakkumiste kohaselt kunagi ühikuhinnast kordades väiksemaid sooduspakkumisi. Konkurentsiamet vaatles detailsemalt Rimi Eesti Food AS-le antud

soodustusi ja tuvastas, et soodustus teenuse osutamise eest sõltub taatlemiseks antud kaalude arvust. Sealjuures sisaldasid soodushinnad samas suurusjärgus kasumit, kui hinnakirjajärgsed hinnad.

Vastavalt Konkurentsiameti nõudele esitas Metrosert 2008. aasta kohta kulude ja tulude arvestuse divisjonide kaupa. Metroserdi metroloogiadivisjon, mis tegeleb mõõteriistade kalibreerimise ja taatlemisega, töötas 2008. aastal enam kui 666 tuhande kroonise kasumiga. Sealhulgas kaalude taatlemisest ja kalibreerimisest, mille osas võib Metrosert olla turgu valitsev ettevõtja, saadi kasumit (...) tuhat krooni. Seega Metroserdi 2008.a majandustegevuse kulude ja tulude arvestuse kohaselt ei toimunud mõõteriistade, sealhulgas kaalude, kalibreerimis- ja taatlemisteenuse osutamisel ühe teenuse kulude katmist teiste teenuste arvelt. Samuti on Metrosert täitnud ja ületanud nõukogu poolt ette nähtud 2007. ja 2008. majandusaastate kasumi.

Metrex'i avalduses sisaldus väide, et Metrosert tegi Metrex'i juhatajale 2007. a. alguses ettepaneku asuda tööle Metroserdi ja Metrex'i tegevus lõpetada. Metrosert teatas, et sellele eelnes Metrex'i enda ettepanek Metroserdile Metrex' ära osta. Kuna Metroserdi hinnangul olid Metrex'i varad väheväärtuslikud, tehti ettevõtja ostmise asemel Metrex'i juhatajale ettepanek Metroserdi tööle asuda. KonkS § 16 p 5 kohaselt on turgu valitseval ettevõtjal keelatud teise ettevõtja sundimine endaga koondumiseks. Konkurentsiamet leiab esiteks, et sõltumata sellest kelle initsiatiivil läbirääkimised toimusid, puuduvad tõendid selle kohta, nagu oleks Metrosert sundi rakendanud. Teiseks, teise ettevõtja töötajatele ettepaneku tegemine enda juurde tööle asuda ei ole koondumine KonkS § 19 tähenduses, mistõttu ei ole KonkS § 16 p 5 ka sel põhjusel antud juhul kohaldatav.

Taotluses on esitatud kõlvatu konkurentsikahtlus ja väidetud, et Metrosert on halvustanud konkurente, kahjustades sellega nende mainet ja majandustegevust. Kui taotlejal on andmeid, mis kinnitavad eksitava teabe või ebatõeste andmete avaldamist või avaldamiseks esitamist Metroserdi poolt (KonkS § 51), siis on tal võimalus pöörduda kohtusse, kuna KonkS § 53 kohaselt tuvastatakse kõlvatu konkurents või selle puudumine poolte vaidluses tsiviilkohtumenetluse korras.

Võttes arvesse kõiki haldusmenetluse käigus selgunud asjaolusid kaalude kalibreerimis- ja taatlemisteenuse hinnast mahuallahindluse andmisel, ei ole Metroserdi tegevus Konkurentsiameti hinnangul vastuolus konkurentsiseadusega.

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KonkS § 63⁴ lg 1 p-st 1

otsustan:

- 1. Lõpetada Metrex Mõõtekeskus OÜ 03.12.2008 taotluse alusel alustatud haldusmenetlus AS Metrosert poolt kaalude kalibreerimis- ja taatlemisteenuse osutamisel klientidele hinnasoodustuste rakendamise osas seoses konkurentsiseaduse rikkumise tunnuste puudumisega tema tegevuses.**

Käesoleva otsuse peale võib esitada haldusmenetluse seaduses sätestatud korras vaide Konkurentsiameti peadirektorile või kaebuse Tallinna Halduskohtule 30 päeva jooksul otsuse teadasaamise päevast.

Märt Ots
Peadirektor